

سرشناسه	چاوشی، روح‌الله
عنوان و نام پدیدآور	با فرزندان مان در دنیای مجازی / روح‌الله چاوشی.
مشخصات نشر	قم: دانشگاه قم؛ تهران: شورای عالی اطلاع‌رسانی، دبیرخانه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۸۰ ص: مصور (رنگی).
فروست	اخلاق فناوری اطلاعات و ارتباطات؛ ۱۱.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۲۶۱-۸۶-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	اینترنت و کودکان
موضوع	اینترنت و کودکان--پیش‌بینی‌های ایمنی
موضوع	رسانه‌های گروهی و کودکان
موضوع	رفتار والدین
شناسه افزوده	حمید شهریاری: مدیر طرح
شناسه افزوده	محسن جوادی: ناظر طرح
رده بندی کنگره	HQ ۴۸۷ / الف ۹ ج ۲ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	۳۸۰۴۳۸۴/۳۰۳
شماره کتابشناسی ملی	۳۰۱۹۴۶۵

جمهوری اسلامی ایران
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

پژوهش‌های مربوط به حوزه علم طرح تسما

اخلاق فناوری اطلاعات (۱۱)

با فرزندان مان در دنیای مجازی

© حق چاپ: ۱۳۹۲، دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی

ناشر: دانشگاه قم به سفارش دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی

نویسنده و مدیر هنری: روح‌الله چاوشی

Chavoshi.R@Chmail.ir

صفحه‌آرایی: کارگاه گرافیک دیا

نوبت چاپ: اول ■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ISBN: 978-964-8261-86-8

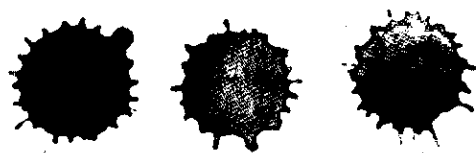
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۶۱-۸۶-۸

قیمت: ۱۲۰/۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، خیابان شهید مطهری، بین خیابان سنایی و خیابان قائم مقام فراهانی،

شماره ۳۵۸ کد پستی ۱۵۸۶۹۹۴۳۱۱

تلفن: ۸۸۸۳۹۸۹۵ ■ ۸۸۸۳۹۸۹۴ ■ صندوق پستی: ۳۴۹۹-۱۵۸۷۵ ■ نشانی وبگاه: www.sciet.ir

بازار زندان مان در دنیای مجازی

روح اله چاوشی

درآمد

زندگی اجتماعی بشر تحولات بزرگی را تجربه کرده است اما بی تردید یکی از مهم‌ترین آنها ظهور و توسعه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات است. به نظر می‌رسد قدرت نفوذ و اثر بخشی این فناوری‌ها بیشتر از انقلاب صنعتی بوده؛ زیرا فضای جدیدی را به روی آدمی گشوده است که گستره‌ی نفوذ آن علاوه بر حوزه‌ی عمل، اندیشه و عواطف او را هم فرا گرفته است.

فعالیت‌های متنوع و مختلف در این فضای جدید که فضای مجازی نامیده می‌شود مانند مکاتبات الکترونیکی، مشارکت در شبکه‌های اجتماعی، گفت و گوهای برخط، مبادلات بانکی و تجارت الکترونیک، آموزش و تحقیق، علم و ... همگی بخش جدایی‌ناپذیر از زندگی واقعی در دنیای جدید است طوری که تنظیم مقررات و آینده‌نگاری در این حوزه را اجتناب‌ناپذیر ساخته است.

با توجه به این که جامعه ایران اسلامی در سند چشم‌انداز بیست ساله کشور، جامعه‌ای دانایی‌محور و دانش بنیان تعریف شده است، ضرورت بسط و توسعه استفاده از فناوری‌های جدید اطلاعاتی و ارتباطاتی، کاملاً آشکار است. اما توسعه‌ی کاربری فضای مجازی اگر بدون توجه به جنبه‌های اخلاقی و به ویژه

«اخلاق دینی باشد، نه فقط به هدف خود یعنی ایجاد جامعه دانایی محور نخواهد رسید، بلکه اساس حیات اجتماعی و به ویژه خانواده را هم با تهدیدهایی جدی مواجه خواهد ساخت. با توجه به همین نکته است که بسیاری از کشورها حتی کشورهایی با حاکمیت غیر دینی و یا با ملت غیر دینی هم به ضرورت کاربردهای اخلاق فناوری اطلاعات پی برده‌اند. اگرچه برخی از دستاوردهای آنها برای جامعه ما هم قابل بررسی و احیاناً قابل استفاده است اما با توجه به مبنای غیر دینی آن ساز و کارها، ضرورت توجه مستقل و بومی با نگاهی اسلامی به راه‌حل‌های اخلاق دینی برای چالش‌ها و معضلات اخلاقی ناشی از امکانات جدید عمل در فضای مجازی بیش از پیش آشکار می‌گردد.

شورای عالی اطلاع‌رسانی که یکی از نهادهای مسئول در خصوص سالم‌سازی فعالیت‌های کاربران در فضای مجازی است، با تشکیل کمیته علمی مشترک با گروه فلسفه اخلاق دانشگاه قم پروژه‌ای را تعریف کرد. مجموعه‌ای از طرح‌های به هم پیوسته درون این کلان پروژه به همین شدند که از جمله آنها عبارتند از:

۱. جمع‌آوری فهرستی از منابع در حوزه‌ی اخلاق فناوری اطلاعات در غرب (قریب به ۷۰۰ کتاب به صورت دیجیتال بر ۱۰۰ کتاب به صورت پرنط و ۵۰۰ مقاله مهم انگلیسی).

۲. کتاب‌شناسی بیش از ۵۰۰ منبع فارسی اعم از تالیف، ترجمه با عنوان «مآخذشناسی اخلاق فناوری در زبان فارسی».

۳. جمع‌آوری و ترجمه فارسی چکیده بیش از ۵۰۰ مقاله مهم و طرح‌های آن در ذیل ۱۵ عنوان کلی با عنوان «چکیده مقالات».

۴. ترجمه دو کتاب رایج در حوزه‌ی اخلاق فناوری اطلاعات و ارتباطات با عنوان‌های «مسائل اخلاقی و اجتماعی در عصر ارتباطات» و «روش سوم، نگارش جوزف میگاکیزا و «اخلاق کامپیوتر» نوشته‌ی خانم دیورا جانسون.

۵. معرفی تفصیلی برخی از کتاب‌های مهم در حوزه‌ی اخلاق فناوری با عنوان «پنج کتاب در پنج مقاله».

۶. ترجمه مجموعه‌ای از مقالات مهم یا مرتبط با حوزه‌هایی خاص با عنوان «مجموعه مقالات».

۷. گردآوری مجموعه احادیث و روایاتی که ممکن است در فرایند استنباط اخلاقی